

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars secunda, hoc est:
Solida, ad descendam & exercendam, ex evangeliis tam
dominicalibus quam festivalibus Christi & sui-ipsius
notitiam, informatio**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Exordium

[urn:nbn:de:bsz:31-126164](#)

In Festo Nativitatis Christi.

38

Ein Wolgefally Gott an uns hat/
Nun ist groß Fried ohn Unterlaß/
All Fehd hat nun ein Ende.
Hæc laudatio jucunda & decora est, Ps.
147. v. 5. Qui itaque in ea oblectationem

quæret hic in militante Ecclesia: ille in gradu excellentiori Gloria suum resonabit in triumphante, in seculum.

Fiat id per Christum, Dominum & Servatorem nostrum, Amen!

Alia Concio.

In quâ altera pars Evangelii festivalis pertractatur.

EXORDIUM.

Tus sit Deus iuxta alium ornatum summi Pontificis, pectorale confici, quod summo Sacerdoti in humerali portandum, super pectus suum, in quo erat URIM & THUMIM, doctrina & veritas, Exod. 28. v. 15. & seqq.

Mysticam hoc habet significationem.

Nos omnes Sacerdotes sumus coram Deo, tales nos Christus sanguine suo initiavit, Apoc. 1. v. 6. iccirco nobis spirituale humerale gerendum, quod non Purpura Imperatoris, nec Pontificale Pontificis, sed vestimentum salutis, Isa. 61. v. 10. quo in baptismo induiti sumus, Gal. 3. v. 28. Nempe innocentia & justitia Domini nostri Iesu Christi, qua consistere possumus, ne obmutescamus, quando Rex intrabit, ad videndum discubentes, Match. 22. v. 11. 12.

Quemadmodum igitur summus Sacerdos in humerali gerebat Urim & Thummim, quæ distinctæ gemmæ erant, clarissimum jubar de se edentes, quando Dominus consulebatur, ut hinc responsio colligenda esset, sicut nonnulli fentient, quamvis alii alter opinentur, adeoque incertum sit, quid fuerit.

Sic nos decebit, Urim & Thummim, doctrinam & veritatem semper in corde no-

biscum portare, ut rectè credamus, & piè vivamus, quæ summa totius rei est, Eccl. 12. v. 13. & præcipue consistit in notitiâ nostri, & Domini nostri Iesu Christi.

Quod notitiâ nostrâ attinet, ea tam necessaria est, quam quæ maximè. Multi cum admiratione intuentur summitem montium, declivitatem rupium, accessum & recessum maris, latam cœli circumferentiam, multitudinem stellarum,

In sece verò tentat descendere nemo. Ut Poëta canit. In propria domo sumus alienigenæ, in aliena curiosi, 1. Tim. 5. v. 13. 2. Thess. 3. v. 11.

Genuini Christiani non susq; deq; habent hoc, sed seipso probent, 2. Cor. 13. v. 5. *Hoc quidem difficile, sed beatum est,* ait Augustinus. Quod si nos metipso dijudicaremus, non utique dijudicaremur, 1. Cor. 11. v. 31.

Sed non sufficit hoc: ulterius potius procedendum est, & opera navanda, ut Patrem cœlestem, & Filium ejus Iesum Christum, quomodo in verbo suo se manifestavit, rectè agnoscamus, agnitionq; colamus, in quo vita æterna consistit, Joh. 17. v. 3.

Postquam itaque in præcedente Con-

gione

cione Αὐθεπελογία, sive notitiam nostri consideravimus: jam ad alteram Evangelii partem transibimus, contemplaturi χριστιανούς sive notitiam Domini nostri Iesu Christi.

J. J.

Exegetis.

SApientissimus Regum Salomo, cuius similis nunquam fuit, neq; erit, 1. Reg. 3. v. 13. enigma considerable nobis omnibus proponit, quando ait: *Quis constituit omnes terminos terrae? quod nomen est e- ius, & quod nomen filii ejus, si nosti?* Prov. 30. v. 4.

Triplex h̄ic quæstio occurrit, 1. enim querit: *quis constituit omnes terminos terrae?* Hoc nemo alias fecit, quām magnus ille Jehova Elohim, qui cœlum & terram non modō creavit: sed & cum in principio aqua & terra in chaos permixta erant, divisit, & cuique terminum suum constituit, Gen. 1. v. 9. ipse definiit regiones, & terminos habitationi hominum, Act. 17. v. 27.

2. Querit: *Mah schema, quod nomen est no- men ejus?* Ethnici Deos suos variis nominibus indigitarunt: sed nomen veri, vivi & æterni Dei ipsis ignotum fuit, unde Paulus, Rom. 1. v. 21.

3. Querit: *quod nomen filii ejus?* Judæi mirabiles h̄ic glossas confingunt, sed verba clara sunt: *Quis constituit omnes terminos terrae? & quod no- men filii ejus?* Ex quo irrefragabiliter consequitur, quod magnus ille Jehova, qui omnes terræ terminos constituit, etiam filium habeat, quem ab æterno ex es- tentia sua genuit juxta illud Davidis, Psal. 2. v. 7.

Hoc mysterium ratione nostrâ nullatenus comprehendendi potest; *Licet scire, quod natus, non licet disputare, quomodo natus,* ait Ambrosius. *Novit quem genuit pater, novit, qui genitus est filius,* juxta Nazianzenum, & sic manet magnum pietatis Mysterium, 1. Tim. 3. v. 25.

Si Evangelium nostrum inspicimus, & notitiam Christi ex eo discere cupimus, hic filius, magni illius Dei, qui orbis terminos constituit, nobis proponitur:

1. *Tanquam frater & consanguineus noster suavisimus,* sic enim Angelus: *Nolite timere: Ecce enim, evangelizo vobis gaudium magnum, quod erit omni populo:* quia natus est vobis hodie Salvator, qui est Christus Dominus, in civitate David. *Quod coincidit cum illo Jo- hannis:* Verbum caro factum est, & ha- bitavit in nobis. Et vidimus gloriam e- ius, gloriam quasi unigeniti à Patre, ple- num gratiæ & veritatis. Joh. 1. v. 14.

Habemus itaque talēm Salvatorem, qui carnem & sanguinem nostrum induit, nobisq; fratribus suis in omnibus similis factus est, excepto peccato, Hebr. 2. v. 17. Hoc demonstrant

1. *Humana nomina,* quæ ipsi in sacris passim assignantur. Vocatur enim homo, 1. Tim. 2. v. 5. Filius hominis, Joh. 6. v. 53. Dan. 7. v. 13. Semen mulieris, Gen. 3. v. 15. Semen Abrahæ, Hebr. 2. v. 16. Filius & fructus ventris Davidis, 2. Sam. 7. v. 12. Psalm. 89. v. 36. Matth. 1. v. 1. & cap. 22. v. 42. Fructus lumborum ejus, A&t. 2. v. 30. Filius Mariae, Luc. 1. v. 31.

2. *Humana principia.* Prædictus enim est anima rationali, Matth. 26. v. 38. quam dedit redemtionem pro multis, Matth. 20. v. 28. & Patri commendavit, Luc. 23.

v. 46.